

Kultura a její význam ve společnosti. Umění – specifický druh poznání

3AM591 Management hudebních těles

Ing. Daniel Šubrt

Katedra arts managementu, FPH VŠE v Praze

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Kultura a její význam ve společnosti. Umění – specifický druh poznání

- kultura

- výtvořiny člověka

- kreativita vs destrukce
- přizpůsobivost / nepřizpůsobivost

- člověk

- existuje na pomezí přírody / kultury / virtuality

- příroda

- vše bez zásahu člověka

- kultura

- souhrn hmotných / nehmotných hodnot
- způsob jednání

Kultura a její význam ve společnosti. Umění – specifický druh poznání

- materiální kultura
 - souhrn hodnot
- duchovní kultura
 - souhrn výsledků činnosti lidí v nehmotné formě
- normativní kultura
 - soustavy norem / pravidel určujících lidské konání
 - cílení na ideál
 - formování trhem
- funkce kultury
 - vytváření prostředí pro další lidský rozvoj

Kultura a její význam ve společnosti. Umění – specifický druh poznání

- socializační funkce
 - vytváření podmínek pro účastenství v civilizaci
- poznávací funkce
 - paradigma / optika nazírání na svět
- výchovná funkce
 - formování osobnosti
- kompenzační funkce
 - zábava / volný čas / umění / sport
- akumulativní funkce
 - zdroj zkušeností / poznatků / etc.

Kultura a její význam ve společnosti. Umění – specifický druh poznání

- kultura _ kulturní region

- určitým způsobem ohraničený celek nesoucí prvky svébytné kultury

- kulturní region

- > lokální kultura

- vnitřně homogenní soubor kulturních prvků

- vzdělání

- míra rozhledu obyvatelstva

- nabídka / poptávka po kultuře / umění

- > příliv obyvatelstva

- religiozita

- tradice

Kultura a její význam ve společnosti. Umění – specifický druh poznání

- nehmotná kultura
 - tradice / zvyky
 - provázanost s církví
 - nářečí
 - němčina
 - řemesla
 - spolková činnost
 - tanec
 - hudba
 - divadlo

Kultura a její význam ve společnosti. Umění – specifický druh poznání

- současná kultura _ kultura konzumu?
 - kultura orientovaná na ekonomický výsledek
- konzumní zboží
 - dostupné
 - užitné
 - příjemné
 - atraktivní
 - význam balení
- manipulace s trhem / společností

Kultura a její význam ve společnosti. Umění – specifický druh poznání

- reprodukovatelnost zboží
- >krácení životního cyklu
 - >generování odpadu
- tržní kapitalismus
- pomíjivost úspěchu
 - relativita úspěchu
- subkultury
 - odvrácení se od mainstreamu
 - obvykle dočasné

Kultura a její význam ve společnosti. Umění – specifický druh poznání

- po nějaké době se stávají součástí mainstreamu
 - kontrakulturní prvek nebývá přítomen
 - hledání nových / jiných cest
- kontrakultura spíše teoretická / pasivní
 - > i kontrakultura se svými projevy řadí do konzumerismu

Kultura a její význam ve společnosti. Umění – specifický druh poznání

- konzumní společnost
 - pasívní příjem
 - nevůle i interakci
 - ideální cíl trhu
- aktivní třída
 - intelektuálové / vzdělanější / vyšší sociální vrstvy
 - tendence cíleného vyhledávání
 - ochota vzdělávat se
 - odmítání přímých podnětů
 - zejména marketingových
 - v ohrožení sociální majoritou

Kultura a její význam ve společnosti. Umění – specifický druh poznání

- kulturní trh
 - zdánlivě svobodný
 - reálně manipulovaný majoritami
 - tržní kapitalismus > oligopolizace / monopolizace
 - vytváření potřeb
 - novinky > zdání vývoje
 - zakrývání hodnot / výtvorů minulosti
 - výběr alternativ přináší prázdno po nevyužitých možnostech
 - spotřebovávání značek

Kultura a její význam ve společnosti. Umění – specifický druh poznání

- umění

- vysoký stupeň dovedností v určitém oboru
- krásné umění
 - malířství / sochařství / literatura / tanec / zpěv / hudba
- umění výtvarné / muzické
- formuje se v souvislosti se sociopolitickými změnami
 - posléze ekonomická funkce
 - dnes významná součást ekonomiky

Kultura a její význam ve společnosti. Umění – specifický druh poznání

- přitahuje pozornost
 - lokální / zahraniční
 - > ekonomický růst
- jako symbol úspěchu / bohatství / třídní příslušnosti
 - averze umělců
- konzumerismus
 - > kulturní průmysl

Kultura a její význam ve společnosti. Umění – specifický druh poznání

- umění jako poznání
 - poznání umožňující umění
 - pozornost obrácena k autoru a jeho vlastnostem
 - art based research
 - výzkum optikou umění
 - technika
 - znalosti
 - talent
- poznání z vlastní tvorby

Kultura a její význam ve společnosti. Umění – specifický druh poznání

- poznání plynoucí z umění
 - způsoby předávání umění
 - způsoby vnímání umění
- návštěvy kulturních akcí / zařízení
- vlastní průprava
- rozvoj podpůrných znalostí / kvalit

Kultura a její význam ve společnosti. Umění – specifický druh poznání

- poznání jako předpoklad vnímání umění
 - předpoklady k vnímání díla
 - ~ kulturní kapitál
 - vtělený
 - osobní kvality / znalosti / vkus / preference
 - objektivizovaný
 - materiální forma
 - institucionalizovaný
 - společenská průprava
 - např. školy

Kultura a její význam ve společnosti. Umění – specifický druh poznání

- literatura / zdroje

ERIKSEN, T. H. (2010). Syndrom velkého vlka. Hledání štěstí ve společnosti nadbytku. Brno, Doplněk.

KULKA, J. (2008). Psychologie umění, 2. přepracované a doplněné vydání. Grada Publishing as.

SLAVÍK, J., CHRZ, V., & ŠTECH, S. (2013). Tvorba jako způsob poznávání. Karolinum Press.

ŠKARABELOVÁ, S., NESHYBOVÁ, J., & REKTOŘÍK, J. (2007). Ekonomika kultury a masmédií. Masarykova univerzita.

KOMÁREK, S. (2008). Příroda a kultura. Svět jevů a svět interpretací. Praha: Academia.

PATOČKA, J., & HEŘMANOVÁ, E. (2008). Lokální a regionální kultura v České Republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví. Aspi.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

